

Hídemberek

Szakmámban, legalábbis az elmúlt két évtizedben, elég gyakorivá váltak azok a szerepek, ahol igen nagy távolságra lévő területeket kellett áthidaljak. A kutatói, szaktanácsadói munkáim olyanok, mintha egy spárgát kellene bemutatnom a szakadék fölött, ahol a két szirt messzebb van egymástól, mint az én anatómiai adottságaim ezt engednék. A tudományban nőttem fel, de annyit dolgoztam a legkülönbözőbb mezőgazdasági és környezettel kapcsolatos cégekkel problémáik megoldásában, hogy a szívemhez nőttek elhivatottságukkal, áldozataikkal, nehézségeikkel. Nyugodt szívvel mondhatom, hogy egy hittérítőnek könnyebb dolga van, mert a hitnek a csírái legalább minden ember lelkében jelen vannak, de a tudomány és a gyakorlat annyira távol esik, hogy roppant nehéz a közvetítés is. Önmagában a tudományon belül is oly mértékű az emberek szétszóródása, mintha az ördög kísértése lenne, hogy mélyedj el minél jobban a világban, kösd le magad minél jobban, ne is törődj mással! Magam is megdöbbenek, hogy ilyen írok le, de szerintem a bábeli zűrzavar a nyelvek miatt nem okozott ekkora szóródást az emberek között! Aki több tudományterületet is próbál meglovagolni, de főleg azokat összeédesgetni a gyakorlattal, nehezebb feladattal birkózik, mint egy képzeletbeli tolmács az említett bábeli fesztiválon. Dicsőség ebben nem sok akad, annál több vesződés, szenvedés, konfliktus. Hiába is kérdeznék tőlem, kérdésük pesszimista, mert mint az ószövetség egyik utálatos prófétájától, már mindig csak rossz jóslatot várnak a terveikre. Az illető utolsó, királyára végzetes jóslatánál a botránkozásra csak annyit mondott, ha visszatérsz a háborúdból, akkor nem az Isten szava szólt belőlem. Néha én is csodálkozom, hogy minek is tartanak, minek is kérdeznék, mert úgyis többnyire visszatetszést kelt a válaszom. Mit látok a világnak ebben a front zónájában? A kutatók kutatnak, szép cikkeket írnak, ami tetszik más kutatóknak. A termelők, gazdálkodók gazdálkodnak, sikereikkel és tapasztalataikkal joggal, szintén némi magabiztosságra tesznek szert. De ha találkoznak, egymást lenézik, lesajnálják, kigúnyolják, ha lesz is valami együttműködés, kölcsönös gyümölcsök ritkán lesznek.

Nagy tapasztalatom, hogy az ember minél mélyebbre, távolabbra jut el a tudományában, tapasztalataiban, annál nehezebben fogadja a messzebb állókat, azok véleményét, gondolkodását és viszont. A zűrzavart ez a növekvő távolság is súlyosbítja, egyre meredezik ez a fal a szereplők között, hogy türelmük, megértésük legyen egymással, szakterületeiket összerakva csináljanak valami értelmeset. Ez vonatkozik az élet minden területére, nem csak a tudományra vagy a gazdálkodásra, de a művészetekre és a hitre is. Nem véletlen például, hogy a hitnek egy bizonyos fokán könnyen ítélik azok fölött, akikről úgy érzik, kicsit maguk mögött hagytak ezen az úton és ezzel okoznak nekik csalódást a vallásban, a hívőkben.

Minden területre elmondható, ha a világban a magam vagy mások hasznára ki akarom fordítani a kidolgozott tudást, megszerzett tapasztalatot, azok arányában kell fejlesztenünk az alázatot. Ennek híján csak lekezelő, ítélkező, lesajnáló modorunkkal megakadályozzuk a további haladásunkat, de azt is, hogy csodálatos ismereteink bármilyen haszonnal legyenek a világban. Kapott vagy szerzett adományaink csak az alázattal lesznek értékek magunknak, a világnak, különben csak a szenvedéseink forrása lesz, mint a meg nem értett zseniknél vagy a világ által el nem ismert szenteknél.

Minél magasabbra jutunk bármiben, annál nagyobb alázatra van szükségünk, mert annál kevesebb értő, de annál több botránkozó emberrel fogunk találkozni, egyre több türelemmel és szelídséggel kell megosztani javainkat másokkal.

Másik út, de mára kiment a divatból, az udvari bolondok munkaköre. Pedig ez a szerep képes kinyitni igazán a horizontot, hogy lazítson a világ bölcseinek, gőgöseinek és előítéletekkel küzdőknek megkötöttségein. Mintegy játékból, komolytalanul, a tekintély kockáztatása nélkül kimondani dolgokat, amit esetleg nem fontos figyelemre méltatni, mégis alkalmas lehet átgondolni olyan mélyen a világot, ahogy hivatalunkban nem mernénk és eszünkbe sem jutna. A mai világ sokkal gőgösebb annál, hogy "bolondokkal" szóba álljon, megszűnt ez az intézmény. Így magukból csinálnak bolondot azok, akik mást mondanak, mint a világ, a többség. Csörgő sipka nélkül marad a megbotránkoztatás, meghökkentés, a kisarkítás és a tanmeséssel való álcázása képtelennek tűnő mondanivalónknak.

Mint sok mindenben, itt is Jézus mutatja a legjobb példát. Isteni tökéletességével, bölcsességével, tudományával, az Atya teljes ismeretével jött el közénk, hogy elviselje mérhetetlen értetlenségünket, vakságunkat, előítéleteinket, megvilágosodásunkat gátló bűneinket és végtelen türelemmel gyógyított, tanított, mindvégig magát kiüresítő alázattal és szeretettel. Nála nagyobb szaktanácsadó nem létezett, létezik a világban, de értetlen, alantas lényeinket örök türelemmel próbál vezetgetni észrevehetetlen finom tapintattal, amit csak az igazán odaadóak, odafigyelők élhetnek meg, mert senkire nem tukmál semmit.

Adományainkat így nem azért kaptuk, hogy másokat megítéljünk, lenézzünk, hanem, hogy alázattal és szeretettel gyógyítsunk és tanítsunk. Mondhatnám úgy is, adományainkat nem azért kaptuk, fejlesztettük, hogy bálványainkká váljanak, saját dicsőségünkre használjuk, hanem, hogy a világnak adjuk annak dicsőségére, akitől kaptuk. Úgy gondolom, ebben nagyjából körvonalazódik, amiért érdemes élni.

Hídemberek csak nagy tehetségek, tudósok lehetnek? Nem, mindenki hídember. Mindenki életében vannak távoli partok, amelyeket össze kell kötnie. Vannak távoli emberei, akik ellenségesek, akikkel össze kell kapaszkodni azért, hogy gyógyítsuk őket vagy mi magunk gyógyuljunk vagy mert éppen együtt kell megoldjunk valamit. Nagyjából mindegy is, hogy melyikünk a „beteg”, egyformán dolgozunk ez az áthidalás. Könnyen lehet, hogy mindketten betegek vagyunk, így lehetünk egymás orvosai a hídépítéssel. De távoli partok lehetnek jelen állapotunkhoz képest a remények, vágyak világa is. A hídépítés során felmerülhet, hogy elérhetetlenek a vágyak vagy hátulütői vannak, így módosítani kell a vágyakon vagy a hídépítés módjával, irányával.

Templomlépcső, 2020. november